EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 30.5.2012
COM(2012) 257 final

POROČILO KOMISIJE

KONVERGENČNO POROČILO 2012

(Pripravljeno v skladu s členom 140(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije)

{SWD(2012) 144 final}

POROČILO KOMISIJE

KONVERGENČNO POROČILO 2012

(Pripravljeno v skladu s členom 140(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije)

1. NAMEN POROČILA

Člen 140(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) določa, da Komisija in Evropska centralna banka najmanj vsaki dve leti ali na zahtevo države članice z odstopanjem[1] poročata Svetu o napredku, ki so ga države članice dosegle pri izpolnjevanju svojih obveznosti glede uresničevanja ekonomske in monetarne unije. Zadnji konvergenčni poročili Komisije in ECB sta bili sprejeti maja 2010.

Konvergenčno poročilo iz leta 2012 zajema naslednjih osem držav članic z odstopanjem: Bolgarijo, Češko republiko, Latvijo, Litvo, Madžarsko, Poljsko, Romunijo in Švedsko[2]. Natančnejša ocena stanja konvergence v navedenih državah članicah je na voljo v tehnični prilogi k temu poročilu (SWD(2012) 144). V času zadnjega konvergenčnega poročila iz leta 2010 je bil v državah članicah dosežen neenakomeren napredek na področju konvergence, ker so se v veliko državah izvajale znatne prilagoditve predhodno nastalih neravnovesij zaradi ekonomske in finančne krize. Preverjanje se izvaja v zunanjem okolju, ki je še vedno zahtevno, pri čemer je bilo v regiji doseženo rahlo okrevanje, hkrati pa so na finančnih trgih prisotne stalne ovire.

Vsebina poročil, ki sta jih pripravili Komisija in ECB, temelji na členu 140(1) PDEU. Ta člen določa, da poročila vključujejo preverjanje združljivosti nacionalne zakonodaje, skupaj s statuti nacionalnih centralnih bank, s členoma 130 in 131 PDEU ter Statutom Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke (v nadaljnjem besedilu: statut ESCB/ECB). V poročilih je treba tudi preveriti, ali so zadevne države članice dosegle visoko stopnjo trajnostne konvergence, pri čemer se je treba sklicevati na izpolnjevanje konvergenčnih meril (stabilnost cen, javne finance, stabilen devizni tečaj, dolgoročne obrestne mere) in upoštevati druge dejavnike, navedene v zadnjem pododstavku člena 140(1) PDEU. Štiri konvergenčna merila so nadalje opredeljena v protokolu, priloženem Pogodbama (Protokol št. 13 o konvergenčnih merilih).

Ekonomska in finančna kriza je pokazala, da je sedanji sistem gospodarskega upravljanja EMU pomanjkljiv ter da je treba njegove obstoječe instrumente uporabljati bolj celostno. To preverjanje se izvaja v okviru reforme upravljanja EMU, ki je bila izvedena v zadnjih dveh letih s ciljem zagotavljanja trajnostnega delovanja ekonomske in monetarne unije. Ocenjevanje konvergence je torej

[1] Za države članice, ki še niso izpolnile potrebnih pogojev za sprejetje evra, se uporablja izraz „države članice z odstopanjem“. Danska in Združeno kraljestvo sta si pred sprejetjem Maastrichtske pogodbe izpogajala dogovore o možnosti zavrnitve in ne sodelujeta v tretji fazi EMU.

[2] Danska in Združeno kraljestvo nista izrazila namere za uvedbo evra, zato nista vključena v to oceno.

usklajeno s širšim pristopom „evropskega semestra“, pri katerem se celovito in predhodno obravnavajo izzivi gospodarske politike, s katerimi se srečuje EMU pri zagotavljanju fiskalne vzdržnosti, konkurenčnosti, stabilnosti finančnega trga in gospodarske rasti. Ključne novosti na področju reforme upravljanja, s katerimi se krepita ocena izvajanja procesa konvergence v posameznih državah članicah in njegova trajnost, med drugim vključujejo postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je bil okrepljen z reformo Pakta za stabilnost in rast iz leta 2011, ter nove instrumente na področju nadzora makroekonomskih neravnovesij. Zlasti se upoštevajo ocena konvergenčnih programov za leto 2012[3] in ugotovitve iz poročila o mehanizmu opozarjanja v okviru postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji[4].

Konvergenčna merila

Preverjanje **združljivosti nacionalne zakonodaje**, skupaj s statuti nacionalnih centralnih bank, s členom 130 in obveznostjo skladnosti iz člena 131 PDEU vključuje oceno upoštevanja prepovedi denarnega financiranja (člen 123) in prepovedi privilegiranega dostopa (člen 124), združljivosti s cilji ESCB (člen 127(1)) in njegovimi nalogami (člen 127(2)) ter drugih vidikov v zvezi z vključitvijo nacionalnih centralnih bank v ESCB ob sprejetju evra.

Merilo glede stabilnosti cen je opredeljeno v prvi alinei člena 140(1) PDEU: „*doseganje visoke stopnje stabilnosti cen […] je razvidno iz stopnje inflacije, ki je blizu stopnji inflacije največ treh držav članic z najboljšimi doseženimi rezultati glede stabilnosti cen*“.

Člen 1 Protokola o konvergenčnih merilih nadalje določa, da „*[m]erilo stabilnosti cen […] pomeni, da ima država članica trajno stabilne cene in povprečno stopnjo inflacije, zabeleženo v enem letu pred pregledom, ki ne presega za več kakor 1,5-odstotne točke stopnje inflacije največ treh držav članic z najboljšimi doseženimi rezultati glede stabilnosti cen. Višina inflacije se izračuna z uporabo indeksa cen življenjskih potrebščin na primerljivi osnovi, upoštevaje razlike v definicijah posameznih držav*“[5]. Zahteva po trajnosti pomeni, da mora biti zadovoljivo obvladovanje inflacije predvsem posledica stroškov vlaganja in drugih dejavnikov, ki na strukturen način vplivajo na razvoj cen, in ne posledica začasnih dejavnikov. Zato preverjanje konvergence vključuje oceno dejavnikov, ki vplivajo na obete za inflacijo, pri čemer je to preverjanje dopolnjeno s sklicevanjem na najnovejše napovedi služb Komisije glede inflacije[6]. V zvezi s tem se v poročilu ocenjuje tudi,

---

3 Dostopno na http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/convergence/programmes/2012_en.htm.

4 Ključno spoznanje v zvezi z gospodarsko in finančno krizo je, da je treba za obravnavanje vprašanja o netrajnostnih makroekonomskih trendih dodatno okrepiti okvir gospodarskega upravljanja, na katerem temelji EMU. Pri novem postopku v zvezi s preprečevanjem in odpravljanjem makroekonomskih neravnotežij, tj. postopku v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem, se ta potreba upošteva, pri čemer je bil ta postopek eden od ključnih elementov zakonodajnega paketa (tako imenovani „šestorček“, ki je bil sprejet decembra 2011) za okrepitev struktur upravljanja v EMU.

5 Za potrebe merila glede stabilnosti cen se inflacija meri s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin (HICP), ki je določen v Uredbi Sveta (ES) št. 2494/95.

6 Vse napovedi glede inflacije in drugih spremenljivk v tem poročilu izhajajo iz napovedi služb Komisije iz pomladi 2012. Napovedi služb Komisije temeljijo na sklopu splošnih predpostavk za zunanje spremenljivke in na predpostavki, da se politike ne spremeni, pri čemer se upoštevajo ukrepi, ki so dovolj natančno znani. Napovedovanje referenčne vrednosti je zelo negotovo, ker se ta izračuna na

ali obstaja verjetnost, da bo država v prihodnjih mesecih dosegla referenčno vrednost.

Referenčna vrednost inflacije je marca 2012 znašala 3,1 %, tri države članice z najboljšimi rezultati pa so bile Švedska, Irska in Slovenija.

Konvergenčno **merilo glede javnih financ** je opredeljeno v drugi alinei člena 140(1) PDEU kot „*vzdržnost stanja javnih financ; izhaja iz doseženega proračunskega stanja brez čezmernega primanjkljaja v skladu s členom 126(6)*“. Poleg tega člen 2 Protokola o konvergenčnih merilih določa, da to merilo pomeni, da „*v času pregleda država članica ni predmet sklepa Sveta iz člena 126(6) navedene pogodbe o obstoju čezmernega primanjkljaja*“. Kot del splošne krepitve gospodarskega upravljanja v EMU je bila sekundarna zakonodaja v zvezi z javnimi financami dopolnjena leta 2011, vključno z novimi predpisi o spremembi Pakta za stabilnost in rast[7].

PDEU določa **merilo glede deviznega tečaja** v tretji alinei člena 140(1) kot „*upoštevanje normalnih meja nihanja, predvidenih z mehanizmom deviznih tečajev evropskega monetarnega sistema, v obdobju najmanj dveh let brez devalvacije glede na euro*“.

Člen 3 Protokola o konvergenčnih merilih določa: „*Merilo sodelovanja v mehanizmu deviznega tečaja evropskega monetarnega sistema […] pomeni, da je država članica upoštevala normalne meje nihanja, predvidene z mehanizmom deviznega tečaja evropskega monetarnega sistema brez hujših napetosti vsaj zadnji dve leti pred pregledom. Država članica v tem času zlasti ni na lastno pobudo devalvirala dvostranskega osrednjega tečaja svoje valute glede na euro*“[8].

Zadevno dvoletno obdobje za oceno stabilnosti deviznega tečaja v tem poročilu je obdobje od 1. maja 2010 do 30. aprila 2012. Komisija pri oceni merila glede stabilnosti deviznega tečaja upošteva razvoj pomožnih kazalnikov, kot so razvoj deviznih rezerv in kratkoročne obrestne mere, ter vlogo političnih ukrepov pri ohranjanju stabilnosti deviznega tečaja, vključno s poseganjem v devizne rezerve. Pri analizi se upoštevajo tudi vpliv uradnih zunanjih finančnih ureditev, kadar so te pomembne, vključno z njihovo velikostjo, znesek in profil tokov pomoči ter morebitni pogoji politike.

Četrta alinea člena 140(1) PDEU zahteva „*trajnost dosežene konvergence in sodelovanja države članice z odstopanjem v mehanizmu deviznih tečajev, kar se kaže v **ravni dolgoročnih obrestnih mer***“. Člen 4 Protokola o konvergenčnih merilih

---

podlagi napovedi inflacije za tri države članice, ki naj bi po napovedih dosegle najboljše rezultate pri stabilnosti cen v obdobju, vključenem v napoved, zaradi česar se povečajo možnosti napake.

7 Direktiva o minimalnih zahtevah v zvezi z nacionalnimi proračunskimi okviri, novi uredbi o makroekonomskem nadzoru in tri uredbe o spremembi Pakta za stabilnost in rast so začele veljati 13. decembra 2011 (ena od dveh novih uredb o makroekonomskem nadzoru in ena od treh uredb o spremembi Pakta za stabilnost in rast vključujeta nove izvedbene mehanizme za države članice v evroobmočju). Poleg operacionalizacije merila dolga v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem je bilo s spremembami Pakta za stabilnost in rast uvedenih več pomembnih novosti, zlasti referenčno merilo porabe za dopolnitev ocene o napredku v zvezi s srednjeročnim proračunskim ciljem posamezne države.

8 Pri ocenjevanju združljivosti z mehanizmom deviznega tečaja Komisija preveri, ali je devizni tečaj ostal blizu srednjega tečaja MDT II, hkrati pa lahko tudi upošteva razloge za dvig tečaja v skladu s Skupno izjavo o državah pristopnicah in MDT 2 neuradnega Sveta ECOFIN v Atenah, 5. aprila 2003.

določa, da „*[m]erilo konvergence obrestnih mer […] pomeni, da ima država članica v enem letu pred pregledom tako povprečno dolgoročno nominalno obrestno mero, ki ne presega za več kakor 2 odstotni točki dolgoročne obrestne mere v največ treh državah članicah z najboljšimi doseženimi rezultati glede stabilnosti cen. Obrestne mere se izračunajo na podlagi dolgoročnih državnih obveznic ali primerljivih vrednostnih papirjev, upoštevaje razlike v definicijah posameznih držav*“. V sedanjem času krize so za trge državnih obveznic v nekaterih državah članicah značilna resna izkrivljanja, zaradi katerih njihove dolgoročne obrestne mere niso smiselno primerjalno merilo za ocenjevanje konvergence. Zato v izračun referenčne vrednosti za merilo glede dolgoročne obrestne mere ne bi bilo primerno vključiti dolgoročne obrestne mere na Irskem, ki je ena od treh držav članic z najboljšimi rezultati glede stabilnosti cen. Tako referenčna vrednost temelji na dolgoročnih obrestnih merah na Švedskem in v Sloveniji[9].

Referenčna vrednost obrestne mere je marca 2012 znašala 5,8 %.

Člen 140(1) PDEU prav tako zahteva preverjanje drugih dejavnikov, ki so pomembni za gospodarsko združevanje in konvergenco. Ti dodatni dejavniki vključujejo združevanje finančnih in proizvodnih trgov, razvoj tekočega računa plačilne bilance ter gibanje stroškov dela na enoto in drugih cenovnih kazalcev. Slednji so zajeti v oceni stabilnosti cen. Dodatni dejavniki so pomembni pokazatelji, da se bodo države članice v evroobmočje vključile brez težav.

2. BOLGARIJA

Zakonodaja v Bolgariji, zlasti zakon o bolgarski nacionalni banki (Bulgarska narodna banka, v nadaljnjem besedilu: BNB) ter zakon o preprečevanju in ugotavljanju nasprotja interesov, **ni v celoti združljiva** z obveznostjo skladnosti iz člena 131 PDEU. V zvezi z nalogami ESCB iz člena 127(2) PDEU in člena 3 statuta ESCB/ECB obstajajo nezdružljivosti in nepravilnosti na področju neodvisnosti BNB, prepovedi denarnega financiranja in vključevanja centralne banke v ESCB.

V Bolgariji je bila pri vseh konvergenčnih ocenah od pristopa k EU leta 2007 12-mesečna povprečna inflacija nad referenčno vrednostjo. Povprečna stopnja inflacije v Bolgariji v 12 mesecih do marca 2012 je bila 2,7 %, kar je pod referenčno vrednostjo 3,1 %. Po napovedih naj bi inflacija v prihodnjih mesecih ostala pod referenčno vrednostjo.

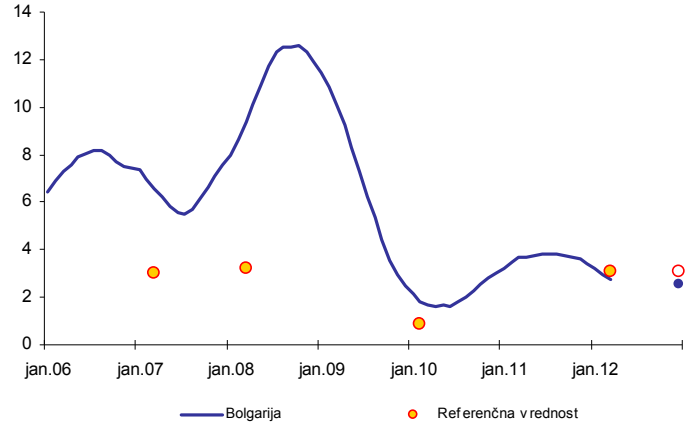
Letna inflacija po HICP se je do konca leta 2009 zaradi zniževanja cen primarnih proizvodov in močne recesije zmanjšala skoraj na nič. Zaradi krepitve cen primarnih proizvodov, zvišanja posrednih davkov in še vedno znatne rasti plač se je inflacija leta 2010 ponovno začela zviševati. Najvišjo vrednost je dosegla na začetku leta 2011, ko je znašala 4,6 %, nato pa se je zaradi pojemajočega vpliva prvih dveh dejavnikov ponovno začela zniževati, pri čemer je konec leta 2011 znašala 2 %. Marca 2012 je letna inflacija po HICP znašala 1,7 %.

[9] Referenčna vrednost za marec 2012 je izračunana kot enostavno povprečje povprečnih dolgoročnih obrestnih mer na Švedskem (2,2 %) in v Sloveniji (5,4 %). Nasprotno pa je bila na Irskem marca 2012 12-mesečna povprečna dolgoročna obrestna mera 9,1 %. Irska je od decembra 2010 upravičenka programa finančne pomoči EU/MDS.

Inflacija naj bi se v letu 2012 rahlo povečala, ker se bodo cene primarnih proizvodov na začetku leta zvišale in se bodo zaradi hitre rasti nominalnih plač zvišale cene storitev kljub šibkemu domačemu povpraševanju. V skladu s tem naj bi bila po napovedih služb Komisije iz pomladi 2012 povprečna letna inflacija leta 2012 2,6 %, leta 2013 pa 2,7 %. Razmeroma nizke cene v Bolgariji (49 % povprečja evroobmočja v letu 2010) kažejo na velike možnosti za nadaljnjo dolgoročno konvergenco ravni cen.

Bolgarija izpolnjuje merilo glede stabilnosti cen.

Diagram 2a: **Bolgarija - inflacijsko merilo od leta 2006**
(v odstotkih, 12-mesečno drseče povprečje)

Opomba: piki kažeta pričakovano
referenčno vrednost in 12-mesečno povprečno inflacijo v državi decembra 2012.
Vira: Eurostat, napoved služb Komisije iz pomladi 2012.

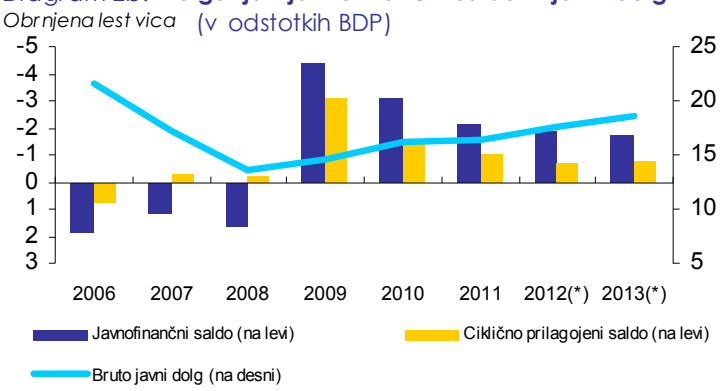
Svet je za Bolgarijo ugotovil obstoj čezmernega primanjkljaja (sklep Sveta z dne 13. julija 2010)[10]. Priporočil ji je, naj sprejme verodostojne in trajnostne ukrepe, da bo do leta 2011 znižala primanjkljaj pod 3 % BDP. Javnofinančni primanjkljaj se je od leta 2009 do leta 2010 zaradi nižjega razmerja med odhodki in BDP zmanjšal s 4,3 % BDP na 3,1 % BDP. Razmerje med primanjkljajem in BDP je leta 2011 znašalo 2,1 % ter se bo glede na napoved služb Komisije iz pomladi 2012 ob nespremenjeni politiki dodatno izboljšalo na 1,9 % BDP v letu 2012 in 1,7 % v letu 2013, pri čemer bodo to izboljšanje spodbudili nadaljnja zamrznitev pokojnin in plač v javnem sektorju ter ukrepi za pospešitev pobiranja prihodkov. Delež bruto javnega dolga je leta 2011 ostal nizek, tj. približno 16,3 % BDP, vendar naj bi se po napovedih v letu 2012 povečal na 17,6 % BDP, v letu 2013 pa na 18,5 % BDP.

Z vidika teh gibanj in napovedi služb Komisije iz pomladi 2012 Komisija meni, da se je čezmerni primanjkljaj popravil s kredibilnim in trajnostnim zmanjšanjem proračunskega primanjkljaja pod 3 % BDP. Komisija zato priporoča, naj Svet za Bolgarijo razveljavi sklep o obstoju čezmernega primanjkljaja.

Če Svet sklene razveljaviti postopek za čezmerni primanjkljaj za Bolgarijo, **bo Bolgarija izpolnjevala merilo glede javnih financ**.

[10] 2010/422/EU (UL L 199, 31.7.2010, str. 26).

Diagram 2b: **Bolgarija - javnofinančni saldo in javni dolg**

(*) Napoved služb Komisije iz pomladi 2012.
Vir: Eurostat, službe Komisije.

Bolgarski lev ni vključen v MDT II. BNB si prizadeva za uresničitev svojega primarnega cilja, ki je vzpostavitev stabilnosti cen, s stabilizacijo deviznega tečaja v okviru sistema valutnega odbora (CBA). Bolgarija je svoj CBA ustanovila 1. julija 1997 z vezavo deviznega tečaja bolgarskega leva na nemško marko in pozneje na evro. Dodatni kazalniki, kot so razvoj deviznih rezerv in kratkoročne obrestne mere, kažejo, da se je odnos vlagateljev glede tveganja v zvezi z Bolgarijo od leta 2009 na splošno izboljšal. Precejšnje uradne rezerve še naprej podpirajo odpornost CBA. V dvoletnem ocenjevalnem obdobju je bolgarski lev v skladu z delovanjem CBA ostal popolnoma stabilen glede na evro.

Bolgarija ne izpolnjuje merila glede deviznega tečaja.

Povprečna dolgoročna obrestna mera v Bolgariji v letu do marca 2012 je bila 5,3 %, kar je pod referenčno vrednostjo 5,8 %. Od začetka leta 2010 do konca leta 2011 se je postopno zmanjšala z več kot 7 % na nekaj več kot 5 %. Razlike glede donosa v primerjavi z dolgoročnimi referenčnimi obveznicami evroobmočja[11] so bile nestanovitne, vendar so se od jeseni 2009 do začetka leta 2012 postopno zmanjševale, saj so se bolgarski donosi obveznic zmanjšali zaradi umiritve globalnih finančnih napetosti in zmanjšanja državnih premij za tveganja. Začasen nenaden pritisk sredi leta 2010, ki je vplival na bolgarske dolgoročne donose, je bil povezan s krizo državnega dolga v evroobmočju in zaskrbljenostjo v zvezi s kakovostjo bolgarske statistike javnih financ.

Bolgarija izpolnjuje merilo konvergence dolgoročnih obrestnih mer.

Poleg tega so se preučili dodatni dejavniki, vključno z razvojem plačilne bilance ter združevanjem trga proizvodov in finančnega trga. Zunanji saldo Bolgarije se je prilagodil z zelo velikega primanjkljaja do leta 2008 na splošno uravnoteženo stanje leta 2010 in presežek v višini približno 2 % BDP leta 2011. To izboljšanje je bilo večinoma posledica trgovinske bilance, saj se je uvoz zaradi manjšega domačega povpraševanja zmanjšal, hkrati pa se je izvoz v letih 2010 in 2011 močno povečal. Zaradi zmanjšanja neto zunanjega financiranja bančnega sektorja so nastali znatni

[11] Razlike med dolgoročnimi obrestnimi merami držav in dolgoročnimi referenčnimi obveznicami evroobmočja se seštevajo z uporabo mesečne serije „Konvergenčno merilo EMU – donosi obveznic“, ki jo objavlja Eurostat. ECB objavlja serijo pod imenom „Usklajena dolgoročna obrestna mera za konvergenčne namene“.

odlivi s finančnega računa, kar se je delno izravnalo s prilivi neposrednih tujih naložb, ki so se nadaljevali, vendar v manjšem obsegu kot pred krizo. Bolgarsko gospodarstvo je dobro vključeno v gospodarstvo EU, zlasti prek močne trgovine in povezav z neposrednimi tujimi naložbami. Izbrani kazalniki v zvezi z s poslovnim okoljem kažejo, da je stanje v Bolgariji slabše od povprečja v državah članicah evroobmočja. Domači finančni sektor je zelo vključen v finančni sistem EU, večinoma zaradi visoke ravni tujega lastništva v bančnem sistemu. V skladu s sklepom iz poročila o mehanizmu opozarjanja, sprejetem februarja 2012, je bil glede Bolgarije izveden poglobljen pregled v okviru postopka v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem.

Komisija glede na svojo oceno združljivosti pravnih predpisov in izpolnjevanja konvergenčnih meril ter ob upoštevanju dodatnih dejavnikov meni, da Bolgarija ne izpolnjuje pogojev za prevzem evra.

3. ČEŠKA REPUBLIKA

Zakonodaja v Češki republiki, zlasti zakon o češki nacionalni banki (Česká národní banka, v nadaljnjem besedilu: ČNB), **ni v celoti združljiva** z obveznostjo skladnosti iz člena 131 PDEU. V zvezi z nalogami ESCB iz člena 127(2) PDEU in člena 3 statuta ESCB/ECB obstajajo nezdružljivosti zlasti na področju neodvisnosti centralne banke, prepovedi denarnega financiranja in vključevanja centralne banke v ESCB v času uvedbe evra. Poleg tega zakon o ČNB vsebuje tudi nekaj nepravilnosti v zvezi z neodvisnostjo centralne banke, prepovedjo denarnega financiranja in nalogami ESCB.

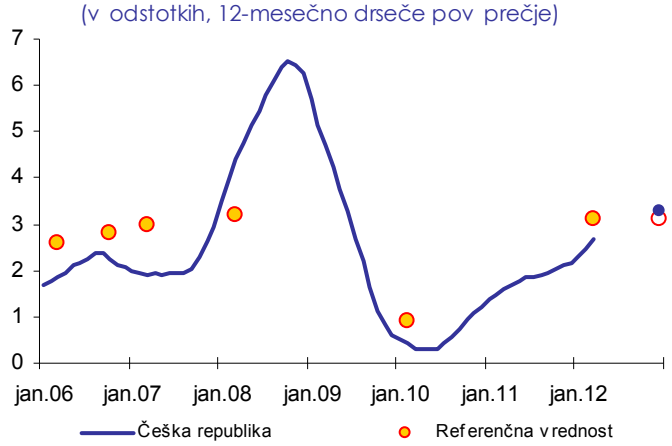
V Češki republiki je bila v času zadnje konvergenčne ocene iz leta 2010 12-mesečna povprečna inflacija pod referenčno vrednostjo. Povprečna stopnja inflacije v Češki republiki v 12 mesecih do marca 2012 je bila 2,7 %, kar je pod referenčno vrednostjo 3,1 %. Inflacija naj bi se v prihodnjih mesecih povečala nad referenčno vrednost.

Inflacija v Češki republiki se je v zadnjih letih na splošno gibala v skladu z ravnmi v evroobmočju. Letna inflacija se je močno zmanjšala in je bila kratek čas negativna v letu 2009, ko se je v Češki republiki začela gospodarska recesija. Inflacija je v letih 2010 in 2011 ostala omejena zaradi manjšega domačega povpraševanja, medtem ko je razvoj uvoznih cen zelo vplival na domače cene. Skupna inflacija je v začetku leta 2012 začela rasti, večinoma zaradi zvišanja preferencialne stopnje DDV.

Inflacija naj bi v letu 2012 zaradi zvišanja stopnje DDV ostala višja kot v zadnjih letih, čeprav se pričakuje, da bosta skromno domače povpraševanje in ugoden razvoj stroškov dela na enoto umirila nadaljnjo rast cen. Po napovedi služb Komisije iz pomladi 2012 naj bi bila na tej podlagi letna inflacija po HICP leta 2012 v povprečju 3,3 %, leta 2013 pa 2,2 %. Raven cen v Češki republiki (približno 72 % povprečja evroobmočja v letu 2010) kaže na možnosti za dolgoročno konvergenco ravni cen.

Češka republika ne izpolnjuje merila glede stabilnosti cen.

Diagram 3a: **Češka republika - inflacijsko merilo od leta 2006**
(v odstotkih, 12-mesečno drseče pov prečje)

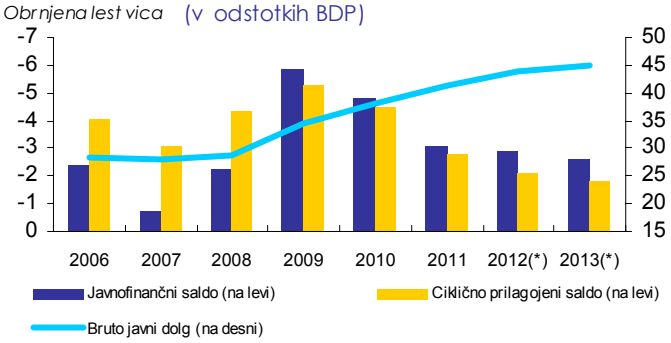

Opomba: piki kažeta pričakovano referenčno vrednost in 12-mesečno povprečno inflacijo v državi decembra 2012.
Vira: Eurostat, napoved služb Komisije iz pomladi 2012.

Svet je za Češko republiko ugotovil obstoj čezmernega primanjkljaja (sklep Sveta z dne 2. decembra 2009)[12]. Priporočil ji je, naj čezmerni primanjkljaj odpravi do leta 2013. Javnofinančni primanjkljaj v Češki republiki je bil najvišji leta 2009, ko je znašal 5,8 % BDP, vendar se je zaradi prizadevanj za fiskalno konsolidacijo leta 2010 znižal na 4,8 % BDP, leta 2011 pa na 3,1 % BDP. Po napovedi služb Komisije iz pomladi 2012, ki temelji na predpostavki, da bo politika ostala nespremenjena, bo razmerje med primanjkljajem in BDP leta 2012 znašalo 2,9 %, leta 2013 pa 2,6%, medtem ko naj bi se javnofinančni dolg od leta 2012 do leta 2013 povečal s 43,9 % BDP na 44,9 % BDP.

Češka republika ne izpolnjuje merila glede javnih financ.

Diagram 3b: **Češka republika - javnofinančni saldo in javni dolg**
Obrnjena lestvica (v odstotkih BDP)

(*) Napoved služb Komisije iz pomladi 2012.
Vir: Eurostat, službe Komisije.

Češka krona ni vključena v MDT II. Češka republika izvaja režim drsečega deviznega tečaja. Po precejšnjem zmanjšanju vrednosti zaradi razvoja svetovne finančne krize konec leta 2008 se je vrednost deviznega tečaja krone glede na evro od leta 2009 do sredine leta 2011 precej povečala. Razlike v kratkoročni obrestni meri glede na evro so se v obdobju od leta 2009 do leta 2010 močno zmanjšale, leta 2011 pa so zaradi napetosti na finančnih trgih postale negativne. V drugi

[12] 2010/284/EU (UL L 125, 21.5.2010, str. 36–37).

polovici leta 2011 se je vrednost krone zmanjšala, v začetku leta 2012 pa je krona del izgubljene vrednosti ponovno pridobila. V dveh letih pred to oceno je glede na evro pridobila 2,8 % vrednosti.

Češka republika ne izpolnjuje merila glede deviznega tečaja.

Povprečna dolgoročna obrestna mera v Češki republiki v letu do marca 2012 je bila 3,5 %, kar je precej pod referenčno vrednostjo 5,8 %. Povprečne dolgoročne obrestne mere v Češki republiki so bile ob vsaki konvergenčni oceni od pristopa k EU maja 2004 pod referenčno vrednostjo. Razlike glede donosa v primerjavi z dolgoročnimi referenčnimi obveznicami evroobmočja so se močno povečale zaradi napetosti na globalnem trgu konec leta 2008 in v prvi polovici leta 2009, vendar je bil vpliv nanje manjši kot na druge države članice z odstopanjem. Dolgoročni donos čeških državnih obveznic se je od leta 2009 do začetka leta 2012 močno zmanjšal, kar je predvsem posledica znižanja vodilnih obrestnih mer centralne banke in sorazmerno trdnih temeljev gospodarstva.

Češka republika izpolnjuje merilo glede konvergence dolgoročnih obrestnih mer.

Poleg tega so se preučili dodatni dejavniki, vključno z razvojem plačilne bilance ter združevanjem trga proizvodov in finančnega trga. V obdobju od leta 2008 do leta 2011 je bil povprečen zunanji primanjkljaj zmeren in je znašal okoli 2 % BDP; povečanje trgovinskega presežka se je izravnalo s povečanjem odlivov neto prihodka zaradi velikega dobička, povezanega z neposrednimi tujimi naložbami. Češko gospodarstvo je dobro vključeno v gospodarstvo EU prek močne trgovine in povezav z neposrednimi tujimi naložbami. Izbrani kazalniki v zvezi s poslovnim okoljem kažejo, da je stanje v Češki republiki slabše od povprečja v državah članicah evroobmočja. Domači finančni sektor je zelo vključen v finančni sistem EU, zlasti zaradi močnih povezav med bankami.

Komisija glede na svojo oceno združljivosti pravnih predpisov in izpolnjevanja konvergenčnih meril ter ob upoštevanju dodatnih dejavnikov meni, da Češka republika ne izpolnjuje pogojev za prevzem evra.

4. LATVIJA

Zakonodaja v Latviji, zlasti zakon o latvijski nacionalni banki (Latvijas Banka), **ni v celoti združljiva** z obveznostjo skladnosti iz člena 131 PDEU. V zvezi z nalogami ESCB iz člena 127(2) PDEU in člena 3 statuta ESCB/ECB obstajajo nezdružljivosti zlasti na področju neodvisnosti centralne banke, prepovedi denarnega financiranja in vključevanja centralne banke v ESCB v času uvedbe evra. Poleg tega ostajajo nepravilnosti na področju neodvisnosti centralne banke in nalog ESCB.

V Latviji je bila v času zadnje konvergenčne ocene leta 2010 12-mesečna povprečna stopnja inflacije pod referenčno vrednostjo. Povprečna stopnja inflacije v Latviji v 12 mesecih do marca 2012 je bila 4,1 %, kar je pod referenčno vrednostjo 3,1 %. Inflacija naj bi se v prihodnjih mesecih znižala pod referenčno vrednost.

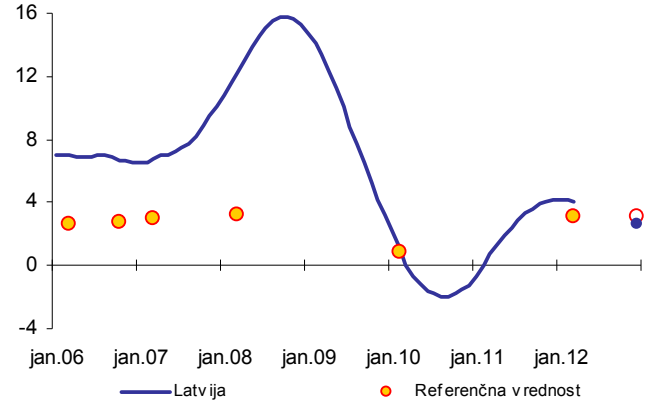
Potem ko je letna inflacija po HICP leta 2008 s 15,3 % dosegla vrh, je bila skupna inflacija zaradi znatne prilagoditve nominalnih plač in spremembe uvoznih cen od

oktobra 2009 do novembra 2010 negativna. Ob spremembi cikla in novem šoku zaradi svetovnih cen primarnih proizvodov se je povprečna inflacija z –1,2 % leta 2010 povečala na 4,2 % leta 2011, k čemur je prispevalo tudi zvišanje posrednih davkov. Marca 2012 se je letna inflacija umirila na 3,2 %, ker se je zmanjšal vpliv začasnih dejavnikov.

Po napovedi služb Komisije iz pomladi 2012 naj bi se inflacija po HICP leta 2012 povprečno znižala na 2,6 % z upočasnjenim gospodarskim okrevanjem in zmanjšanjem vpliva sprememb posrednega davka iz leta 2011. Leta 2013 naj bi se inflacija dodatno znižala na povprečno 2,1 % na podlagi relativno majhnega domačega povpraševanja. Raven cen v Latviji (skoraj 70 % povprečja evroobmočja v letu 2010) kaže na možnost za nadaljnjo dolgoročno konvergenco ravni cen.

Latvija ne izpolnjuje merila glede stabilnosti cen.

Diagram 4a: **Latvija - inflacijsko merilo od leta 2006**
(v odstotkih, 12-mesečno drseče pov prečje)

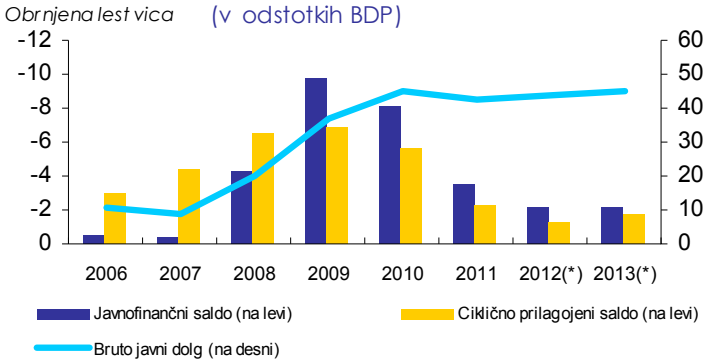
Opomba: piki kažeta pričakovano referenčno vrednost in 12-mesečno povprečno inflacijo v državi decembra 2012.
Vira: Eurostat, napoved služb Komisije iz pomladi 2012.

Svet je za Latvijo ugotovil obstoj čezmernega primanjkljaja (odločba Sveta z dne 7. julija 2009)[13]. Priporočil ji je, naj čezmerni primanjkljaj odpravi do leta 2012. Javnofinančni primanjkljaj v Latviji je leta 2010 dosegel 8,2 % BDP, v letu 2011 pa se je zaradi velikega prizadevanja za konsolidacijo znižal na 3,5 % BDP. Po napovedi služb Komisije iz pomladi 2012 se bo razmerje med primanjkljajem in BDP v letih 2012 in 2013 ob nespremenjeni politiki dodatno zmanjšalo na 2,1 %. Delež bruto javnega dolga se je v letu 2011 znižal na 42,6 % BDP, vendar naj bi se po napovedih do konca leta 2013 povečal na 44,7 % BDP.

Latvija ne izpolnjuje merila glede javnih financ.

[13] 2009/591/ES (UL L 202, 4.8.2009, str. 50).

Diagram 4b: **Latvija - javnofinančni saldo in javni dolg**

(*) Napoved služb Komisije iz pomladi 2012.
Vir: Eurostat, službe Komisije.

Latvijski lats je v MDT II vključen od 2. maja 2005, kar pomeni, da v času sprejetja tega poročila v njem sodeluje že več kot sedem let. Ob vključitvi v MDT II so se organi oblasti enostransko zavezali, da bodo vrednost latsa ohranili v mejah nihanja ±1 % glede na centralni tečaj. V dveh letih pred to oceno devizni tečaj za lats ni odstopal od centralnega tečaja za več kot ±1 % in ni bil izpostavljen hujšim napetostim, čeprav je bil lats večinoma blizu spodnje meje enostranskega razpona. V začetku leta 2011 in trajneje od konca leta 2011 se je devizni tečaj premaknil proti zgornji strani razpona, ker je latvijsko finančno ministrstvo spremenilo prakso pretvorbe deviznih sredstev, s čimer se je povečalo povpraševanje po latsih na trgu. Dodatni kazalniki, kot so razvoj deviznih rezerv in kratkoročne obrestne mere, ne kažejo znatnih pritiskov na devizni tečaj. Zadnji izplačili MDS in EU v okviru programa za finančno pomoč sta bili izvedeni avgusta oziroma oktobra 2010. Junija 2011 se je Latvija uspešno vrnila na mednarodni trg obveznic, februarja 2012 pa je sledila še ena pomembna izdaja, kar je pomenilo dober dostop do trga.

Latvija izpolnjuje merilo glede deviznega tečaja.

Povprečna dolgoročna obrestna mera v Latviji v letu do marca 2012 je bila 5,8 %, pri čemer je referenčna vrednost 5,8 %. Povprečna dolgoročna obrestna mera v Latviji je višja od referenčne vrednosti iz konvergenčne ocene leta 2010, vendar se je od začetka leta 2010 do konca leta 2011 močno zmanjšala, in sicer s skoraj 13 % na manj kot 6 %. Dolgotrajne razlike Latvije glede na dolgoročne referenčne obveznice evroobmočja so se leta 2010 večinoma zmanjšale, ker je bilo ponovno pridobljeno zaupanje v vezavo tečaja, fiskalna konsolidacija je prinesla rezultate in s pretvorbo skladov za finančno pomoč je bila zagotovljena ustrezna likvidnost latsa. Ministrstvo za finance se je vrnilo na 10-letni domači trg obveznic z več manjšimi izdajami v prvi polovici leta 2011, pri čemer so donosi teh obveznic precej dobro prestali krizo mednarodnega finančnega trga konec leta 2011.

Latvija izpolnjuje merilo konvergence dolgoročnih obrestnih mer.

Poleg tega so se preučili dodatni dejavniki, vključno z razvojem plačilne bilance ter združevanjem trga proizvodov in finančnega trga. Zunanji saldo se je v obdobju 2008–2009 z velikega primanjkljaja v letih izredne rasti spremenil v presežek v višini približno 11 % BDP leta 2009, nato pa se je leta 2010 zmanjšal na 4,9 % BDP, leta 2011 pa na 0,9 % BDP. Najpomembnejša dejavnika zunanjega salda

sta bila trgovinski primanjkljaj in bilanca prihodkov. V finančnem računu se je saldo neposrednih tujih naložb od leta 2009 postopno izboljševal, vendar se je vračilo neto zunanjega financiranja bančnega sektorja nadaljevalo tudi v letu 2011. Program plačilnobilančne pomoči EU-MDS, odobren Latviji konec leta 2008, se je januarja 2012 uspešno končal. Latvija je od skupnih sredstev v višini 7,5 milijarde EUR, ki so bila na voljo v okviru programa, najela le posojilo v višini okrog 4,5 milijarde EUR. Ker je zaupala v svojo politiko in ponovno pridobljen dostop do trga, ni zahtevala nadaljevalnega programa.

Latvijsko gospodarstvo je dobro vključeno v gospodarstvo EU prek trgovine in povezav z neposrednimi tujimi naložbami. Izbrani kazalniki v zvezi s poslovnim okoljem kažejo, da je stanje v Latviji na splošno enako kot povprečno stanje v državah članicah evroobmočja. Domači finančni sektor je zelo vključen v finančni sistem EU, večinoma zaradi visoke ravni tujega lastništva v bančnem sistemu.

Komisija glede na svojo oceno združljivosti pravnih predpisov in izpolnjevanja konvergenčnih meril ter ob upoštevanju dodatnih dejavnikov meni, da Latvija ne izpolnjuje pogojev za prevzem evra.

5. LITVA

Zakonodaja v Litvi **je združljiva** s PDEU in statutom ESCB/ECB, razen ene nepravilnosti v zvezi z neodvisnostjo centralne banke: člen 14(4) Zakona o državnem revizijskem uradu je treba v celoti uskladiti s členom 27.1 statuta ESCB/ECB.

V Litvi je bila v času vseh konvergenčnih ocen od leta 2006 12-mesečna povprečna inflacija nad referenčno vrednostjo. Povprečna stopnja inflacije v Litvi v 12 mesecih do marca 2012 je bila 4,2 %, kar je nad referenčno vrednostjo 3,1 %. Inflacija naj bi se v prihodnjih mesecih približala referenčni vrednosti.

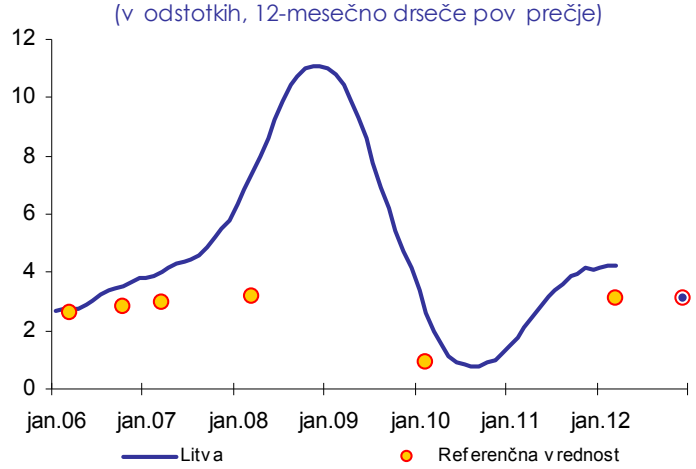
Letna inflacija po HICP je bila najvišja sredi leta 2008, ko je znašala 12 %, nato pa se je v letu 2009 hitro znižala, ker se je začela gospodarska recesija. Po minimalnem medletnem znižanju ravni cen v začetku leta 2010 se je letna inflacija maja 2011 postopno zvišala na približno 5 %, večinoma zaradi znatnega zvišanja cen primarnih proizvodov. Nato se je do konca leta 2011 počasi znižala na manj kot 4 %, večinoma zaradi nižje inflacije cen hrane. Letna inflacija se je v začetku leta 2012 v veliki meri stabilizirala.

Inflacija naj bi se po napovedih služb Komisije iz pomladi 2012 v letih 2012 in 2013 znižala na približno 3 %, kar je posledica počasnejše rasti proizvodnje in višje ravni brezposelnosti. Sorazmerno nizke cene v Litvi (približno 62 % povprečja evroobmočja v letu 2010) kažejo na možnosti za nadaljnjo dolgoročno konvergenco ravni cen.

Litva ne izpolnjuje merila glede stabilnosti cen.

Diagram 5a: **Litva - inflacijsko merilo od leta 2006**

(v odstotkih, 12-mesečno drseče povprečje)

Opomba: piki kažeta pričakovano referenčno vrednost in 12-mesečno povprečje inflacije v državi decembra 2012.

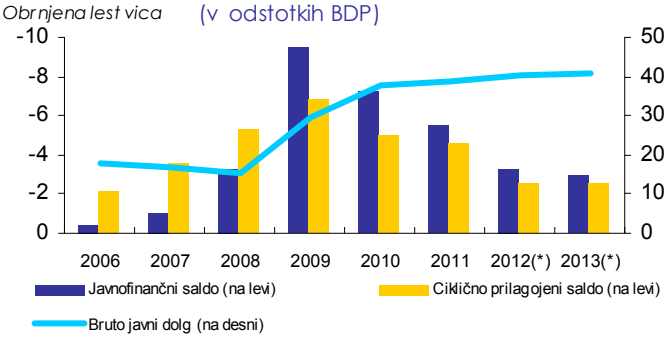
Vira: Eurostat, napoved služb Komisije iz pomladi 2012.

Svet je za Litvo ugotovil obstoj čezmernega primanjkljaja (odločba Sveta z dne 7. julija 2009)[14]. Februarja 2010 je Litvi priporočil, naj čezmerni primanjkljaj odpravi do leta 2012. Javnofinančni primanjkljaj se je od leta 2010, ko je znašal 7,2 % BDP, zaradi stalnega prizadevanja za fiskalno konsolidacijo znižal na 5,5 % BDP v letu 2011. Po napovedi služb Komisije iz pomladi 2012 bo razmerje med primanjkljajem in BDP leta 2012 na podlagi proračuna za leto 2012 znašalo 3,2 %, leta 2013 pa bo ob nespremenjeni politiki znašalo 3 % BDP. Bruto javni dolg naj bi se od leta 2011, ko je znašal 38,5 % BDP, do leta 2013 zvišal na nekaj manj kot 41 % BDP.

Litva ne izpolnjuje merila glede javnih financ.

Diagram 5b: **Litva - javnofinančni saldo in javni dolg**

Obrnjena lestvica (v odstotkih BDP)

(*) Napoved služb Komisije iz pomladi 2012.

Vir: Eurostat, službe Komisije.

Litva se je v MDT II vključila 28. junija 2004, kar pomeni, da v času sprejetja tega poročila že skoraj osem let sodeluje v tem mehanizmu. Ob vključitvi v MDT II so se organi oblasti enostransko zavezali, da bodo prevladujoč sistem valutnega odbora ohranili znotraj mehanizma. Sistem valutnega odbora ostaja dobro podprt z uradnimi rezervami. Kratkoročne razlike v obrestih glede na evroobmočje so od začetka

[14] 2009/588/ES (UL L 202, 4.8.2009, str. 44–45).

leta 2011 ostale pod 50 bazičnih točk. V dvoletnem ocenjevalnem obdobju litas ni odstopal od centralnega tečaja in tudi ni bil izpostavljen hujšim napetostim.

Litva izpolnjuje merilo glede menjalnega tečaja.

V Litvi so bile v času zadnje konvergenčne ocene leta 2010 povprečne dolgoročne obrestne mere nad referenčno vrednostjo. Povprečna dolgoročna obrestna mera v letu do marca 2012 je bila 5,2 %, kar je pod referenčno vrednostjo 5,8 %. Dolgoročne obrestne mere so od marca 2010 do konca leta 2011 ostale malo nad 5 %, nato pa so se nekoliko zvišale. Vendar je pri razlaganju dolgoročne obrestne mere, ki se uporablja za preverjanje konvergence, potrebna previdnost, ker ta obrestna mera izraža donos državnih obveznic z enotnim referenčnim merilom na sekundarnem trgu s sorazmerno kratko preostalo zapadlostjo približno 6 let, medtem ko je litovski trg zelo nedejaven.

Litva izpolnjuje merilo konvergence dolgoročnih obrestnih mer.

Preverili so se tudi dodatni dejavniki, vključno z gibanjem plačilne bilance ter združevanjem trga proizvodov in finančnega trga. Potem ko se je litovski zunanji saldo leta 2009 spremenil v znatni presežek, se je v letih 2010 in 2011 ponovno poslabšal, kar je posledica poslabšanja salda tekočega računa, medtem ko se je presežek kapitalskega računa še naprej povečeval zaradi večjega črpanja sredstev EU. Hkrati je Litva v letih 2010 in 2011 uspela zagotoviti vedno večje neto prilive neposrednih tujih naložb. Litovsko gospodarstvo je dobro vključeno v gospodarstvo EU prek trgovine in povezav z neposrednimi tujimi naložbami. Izbrani kazalniki v zvezi s poslovnim okoljem kažejo, da je stanje v Litvi na splošno enako kot povprečno stanje v državah članicah evroobmočja. Litovski finančni sektor je dobro vključen v finančni sistem EU, kar dokazuje velik delež bank v tuji lasti.

Komisija glede na svojo oceno združljivosti pravnih predpisov in izpolnjevanja konvergenčnih meril ter ob upoštevanju dodatnih dejavnikov meni, da Litva ne izpolnjuje pogojev za prevzem evra.

6. MADŽARSKA

Trenutno veljavna zakonodaja na Madžarskem, zlasti zakon o madžarski nacionalni banki (Magyar Nemzeti Bank, v nadaljnjem besedilu: MNB) in prehodne določbe temeljnega zakona Madžarske, **ni v celoti združljiva** z obveznostmi skladnosti iz člena 131 PDEU. V zvezi z nalogami ESCB iz člena 127(2) PDEU in člena 3 statuta ESCB/ECB obstajajo nezdružljivosti zlasti na področju neodvisnosti MNB, prepovedi denarnega financiranja in vključevanja centralne banke v ESCB v času uvedbe evra. Poleg tega zakon o MNB vsebuje tudi nekaj nadaljnjih nepravilnosti v zvezi z neodvisnostjo centralne banke in vključitvijo MNB v ESCB. Če bo sprejet osnutek zakonodaje, kot ga je vlada 7. marca 2012 predložila za mnenja ECB, bodo nezdružljivosti v zvezi z neodvisnostjo centralne banke odstranjene.

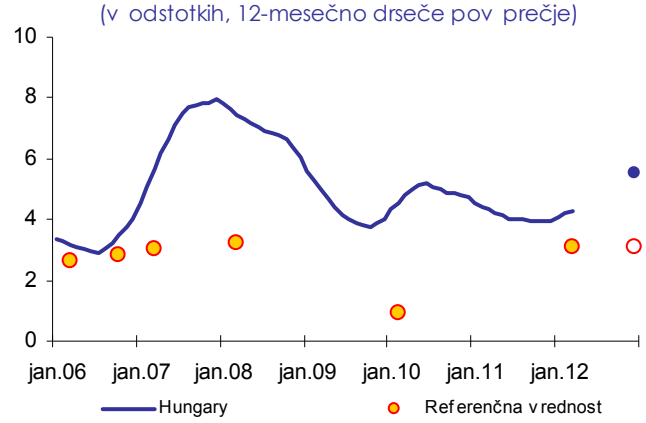
Na Madžarskem je bila v času vseh konvergenčnih ocen od pristopa k EU 12-mesečna povprečna inflacija nad referenčno vrednostjo. Povprečna stopnja inflacije na Madžarskem v 12 mesecih do marca 2012 je bila 4,3 %, kar je nad referenčno vrednostjo 3,1 %. Inflacija naj bi se v prihodnjih mesecih zvišala precej nad referenčno vrednost.

Letna inflacija po HICP je bila najvišja januarja 2010, ko je znašala več kot 6 %, pri čemer sta jo spodbudila povišanje posrednega davka iz leta 2009 in prehod s šibkejšega deviznega tečaja. V času velike nestanovitnosti se je inflacija cen življenjskih potrebščin na splošno zmanjševala, pri čemer je julija 2011 znašala približno 3 %, ker se je inflacijski učinek enkratnih ukrepov umiril, hkrati pa se je okrepil devizni tečaj. Letna inflacija se je v drugi polovici leta 2011 ponovno zvišala, večinoma zaradi zvišanja cen energije, kar je posledica višjih cen primarnih proizvodov in šibkejšega deviznega tečaja. V začetku leta 2012 so se zaradi ponovnega povišanja posrednega davka cene potrošniškega blaga ponovno zvišale.

Inflacija naj bi se po napovedih služb Komisije iz pomladi 2012 v letu 2012 zvišala na več kot 5 %, nato pa naj bi se v letu 2013 znižala na malo manj kot 4 %, kar je posledica spreminjanja vpliva porasta posrednega davka na inflacijo. Razmeroma nizke cene na Madžarskem (približno 62 % povprečja evroobmočja v letu 2010) kažejo na možnosti za nadaljnjo dolgoročno konvergenco ravni cen.

Madžarska ne izpolnjuje merila glede stabilnosti cen.

Diagram 6a: **Madžarska - inflacijsko merilo od leta 2006**
(v odstotkih, 12-mesečno drseče povprečje)

Opomba: piki kažeta pričakovano referenčno vrednost in 12-mesečno povprečje inflacije v državi decembra 2012.
Vira: Eurostat, napoved služb Komisije iz pomladi 2012.

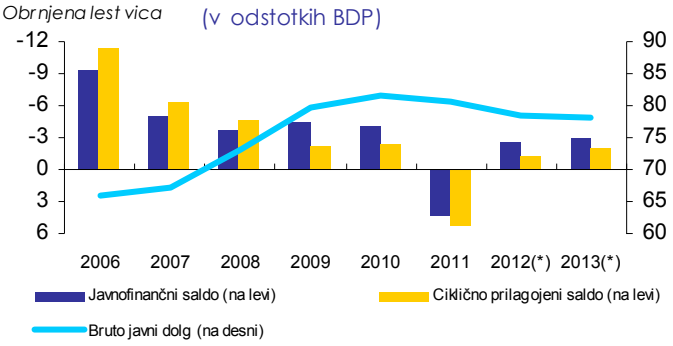
Svet je za Madžarsko ugotovil obstoj čezmernega primanjkljaja (odločba Sveta z dne 5. julija 2004)[15]. Leta 2009 ji je priporočil, naj čezmerni primanjkljaj odpravi do leta 2011. Svet je januarja 2012 ugotovil, da se Madžarska na priporočilo Sveta iz leta 2009 ni odzvala z učinkovitimi ukrepi, ker skladnost z referenčno vrednostjo 3 % BDP v letu 2011 ni temeljila na strukturnem in trajnostnem popravku. Marca 2012 je v zvezi z Madžarsko sprejel novo (peto zaporedno) priporočilo v skladu s členom 126(7), pri čemer je na podlagi sklepa o neskladnosti, ki ga je sprejel januarja, začasno delno ustavil obveznosti kohezijskega sklada EU za leto 2013 (ki znašajo približno 0,5 milijarde EUR). Javnofinančni primanjkljaj je leta 2010 znašal 4,2 % BDP, nato pa se je leta 2011 spremenil v presežek v višini 4,3 % BDP zaradi pomembnih enkratnih ukrepov, brez katerih bi primanjkljaj presegel 5 % BDP; strukturni primanjkljaj naj bi leta 2011 ostal višji od 4 % BDP. Po napovedi služb Komisije iz pomladi 2012 bo razmerje med primanjkljajem in BDP leta 2012 znašalo 2,5 %, leta 2013 pa 2,9 %, če bo politika ostala nespremenjena.

15 2004/918/ES (UL L 389, 30.12.2004, str. 27).

Javnofinančni dolg naj bi se z 80,6 % BDP v letu 2011 znižal na 78 % BDP v letu 2013.

Madžarska ne izpolnjuje merila glede javnih financ.

Diagram 6b: **Madžarska - javnofinančni saldo in javni dolg**

(*) Napoved služb Komisije iz pomladi 2012.

Vir: Eurostat, službe Komisije.

Madžarski forint ni vključen v MDT II. Madžarska je februarja 2008 začela izvajati režim drsečega deviznega tečaja in s tem opustila enostransko vezavo tečaja forinta na evro (z razponom nihanja ±15 %). Devizni tečaj forinta glede na evro v zadnjih letih močno niha. Potem ko je bilo za forint od avgusta 2009 do aprila 2010 značilno obdobje relativne stabilnosti v okviru programa plačilnobilančne pomoči EU-MDS, se je vrednost forinta maja 2010 močno znižala, pri čemer je ostala nizka do konca poletja 2010. Njegova vrednost se je od septembra 2010 do aprila 2011 rahlo povečevala, nato pa se je v naslednjih treh mesecih v veliki meri stabilizirala. V drugi polovici leta 2011, ko so začele vedno večje napetosti na finančnih trgih evroobmočja negativno vplivati tudi na valutne trge v srednji in vzhodni Evropi, se je vrednost forinta v primerjavi z evrom zmanjšala za približno 12 %, kar je prav tako posledica nekaterih spornih ukrepov domače gospodarske politike, kot je možnost vračila hipotekarnih posojil v tuji valuti po preteklih vrednostih deviznih tečajev. V začetku leta 2012 je forint ponovno pridobil del izgubljene vrednosti zaradi povečanja svetovne pripravljenosti za tveganje in pričakovanja, da bosta EU in MDS kmalu dosegla dogovor o preventivnem programu plačilnobilančne pomoči. Med dvoletnim ocenjevalnim obdobjem je forint v primerjavi z evrom izgubil 6,5 % vrednosti.

Madžarska ne izpolnjuje merila glede deviznega tečaja.

Povprečne dolgoročne obrestne mere na Madžarskem so bile v času vseh konvergenčnih ocen od pristopa k EU nad referenčno vrednostjo, kar je posledica visokih premij za tveganja ob upoštevanju šibkih makroekonomskih temeljev. Povprečna dolgoročna obrestna mera v letu do marca 2012 je bila 8,0 %, kar je precej nad referenčno vrednostjo 5,8 %. Od septembra 2009 do septembra 2011 so dolgoročne obrestne mere večinoma nihale med 6,5 % in 8 %. Nato so se močno zvišale in januarja 2012 presegle 9 %, ker se je zaradi več spornih političnih ukrepov, ki so jih sprejeli madžarski organi, povečala zaskrbljenost vlagateljev v zvezi z lokalno finančno stabilnostjo.

Madžarska ne izpolnjuje merila glede konvergence dolgoročnih obrestnih mer.

Preverili so se tudi dodatni dejavniki, vključno z gibanjem plačilne bilance ter združevanjem trga proizvodov in finančnega trga. Potem ko se je zunanji saldo Madžarske leta 2009 spremenil v presežek, se je v letih 2010 in 2011 dodatno izboljšal. Nadaljnjo prilagoditev so spodbudili zmanjšanje domačega povpraševanja, zaradi česar se je umirila rast uvoza, ter prožen izvoz in večje črpanje sredstev EU. Neto prilivi neposrednih tujih naložb so leta 2010 ostali sorazmerno nizki, nato pa so se leta 2011 v celoti končali, ker so se večje neposredne tuje naložbe na Madžarskem izravnale z večjimi neposrednimi naložbami rezidentov v tujini. Plačilnobilančna pomoč, ki sta jo Madžarski leta 2008 odobrila EU in MDS, se je končala leta 2010, pri čemer od sredine leta 2009 ni bilo izplačanih nobenih predhodno odobrenih uradnih sredstev. Vendar je Madžarska EU in MDS novembra 2011 prosila za preventivno plačilnobilančno pomoč zaradi slabšanja stanja na finančnem trgu. Do roka za pripravo tega poročila dogovor o morebitnem programu pomoči ni bil dosežen. V skladu s sklepom iz poročila o mehanizmu opozarjanja, sprejetem februarja 2012, je bil glede Madžarske izveden poglobljen pregled v okviru postopka v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem.

Madžarsko gospodarstvo je dobro vključeno v gospodarstvo EU prek močne trgovine in povezav z neposrednimi tujimi naložbami. Izbrani kazalniki v zvezi s poslovnim okoljem kažejo, da je stanje na Madžarskem slabše od povprečja v državah članicah evroobmočja. Njen rezultat je zlasti slab na področju pravnega in regulativnega okvira, ki je zapleten in nestabilen zaradi pogostih in včasih nenadnih sprememb. Madžarski finančni sektor je dobro vključen v finančni sistem EU, kar dokazuje velik delež bank v tuji lasti.

Komisija glede na svojo oceno združljivosti pravnih predpisov in izpolnjevanja konvergenčnih meril ter ob upoštevanju dodatnih dejavnikov meni, da Madžarska ne izpolnjuje pogojev za prevzem evra.

7. POLJSKA

Zakonodaja na Poljskem, zlasti zakon o poljski nacionalni banki (Narodowy Bank Polski, v nadaljnjem besedilu: NBP) in ustava Republike Poljske, **ni v celoti združljiva** z obveznostmi skladnosti iz člena 131 PDEU. Nezdružljivosti zadevajo neodvisnost centralne banke, prepoved denarnega financiranja in vključevanje centralne banke v ESCB ob uvedbi evra. Poleg tega zakon o NBP vsebuje tudi nekaj nepravilnosti v zvezi z neodvisnostjo centralne banke in vključevanjem NBP v ESCB ob uvedbi evra.

Na Poljskem je bila v času zadnje konvergenčne ocene leta 2010 12-mesečna povprečna inflacija nad referenčno vrednostjo. Povprečna stopnja inflacije na Poljskem v 12 mesecih do marca 2012 je bila 4,0 %, kar je nad referenčno vrednostjo 3,1 %, pri čemer bo v prihodnjih mesecih verjetno ostala nad referenčno vrednostjo.

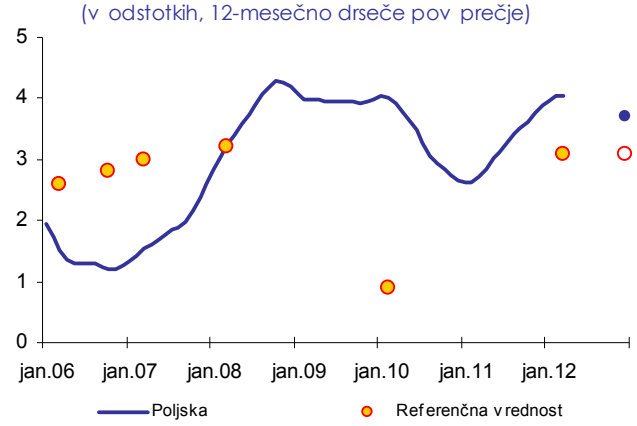
Letna inflacija po HICP se je od sredine leta 2009 do sredine leta 2010 postopno znižala s 4,5 % na manj kot 2 %, predvsem zaradi manjšega zvišanja cen hrane in storitev. Nato se je inflacija zaradi zviševanja cen primarnih proizvodov in višje stopnje DDV, ki je bila uvedena januarja 2011, ponovno začela povečevati. Čeprav se je letna inflacija od maja do septembra 2011 začasno zmanjšala, predvsem zaradi ugodnega razvoja cen nepredelanih živil, se je decembra 2011 zaradi znatnega

poslabšanja deviznega tečaja konec leta 2011 ponovno zvišala na 4,5 %. Letna inflacija se je na začetku leta 2012 nekoliko znižala, zlasti zaradi ugodnih baznih učinkov.

Inflacija naj bi se po napovedih služb Komisije iz pomladi 2012 v letu 2012 znižala na 3,7 %, v letu 2013 pa na 2,9 %, ker bi se moral inflacijski učinek enkratnih ukrepov, ki so se začeli izvajati leta 2011, večinoma umiriti, medtem ko se bo rast proizvodnje verjetno zmanjšala. Razmeroma nizke cene na Poljskem (približno 60 % povprečja evroobmočja v letu 2010) kažejo na možnosti za nadaljnjo dolgoročno konvergenco ravni cen.

Poljska ne izpolnjuje merila glede stabilnosti cen.

Diagram 7a: **Poljska - inflacijsko merilo od leta 2006**
(v odstotkih, 12-mesečno drseče pov prečje)

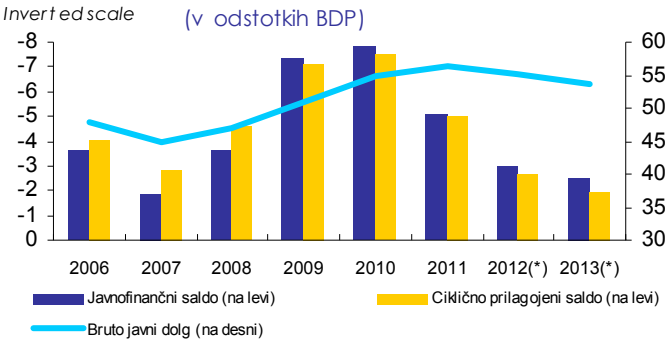
Opomba: piki kažeta pričakovano referenčno v rednost in 12-mesečno pov prečje inflacije v državi decembra 2012.
Vira: Eurostat, napov ed služb Komisije iz pomladi 2012.

Svet je za Poljsko ugotovil obstoj čezmernega primanjkljaja (odločba Sveta z dne 7. julija 2009)[16]. Priporočil ji je, naj čezmerni primanjkljaj odpravi do leta 2012. Splošni javnofinančni primanjkljaj na Poljskem se je od leta 2010 do leta 2011 zmanjšal s 7,8 % BDP na 5,1 % BDP. Po napovedi služb Komisije iz pomladi 2012 bo razmerje med primanjkljajem in BDP ob nespremenjeni politiki leta 2012 znašalo 3,0 %, leta 2013 pa 2,5 %. Kljub visoki povprečni stopnji rasti realnega BDP se je bruto javni dolg v letu 2011 povečal na 56,3 % BDP, vendar naj bi po napovedih v letu 2013 znižal na manj kot 54 % BDP.

Poljska ne izpolnjuje merila glede javnih financ.

16 2009/589/ES (UL L 202, 4.8.2009, str. 46).

Diagram 7b: **Poljska - javnofinančni saldo in javni dolg**

(*) Napoved služb Komisije iz pomladi 2012.

Vir: Eurostat, službe Komisije.

Poljski zlot ni vključen v MDT II. Poljska od aprila 2000 izvaja režim drsečega deviznega tečaja. Devizni tečaj zlota glede na evro v zadnjem času močno niha. Od začetka leta 2010 do sredine leta 2011 je devizni tečaj zlota večinoma zelo nihal, in sicer v sorazmerno širokem razponu od 3,85 do 4,15 PLN/EUR. Avgusta 2011 so začele vedno večje napetosti na finančnih trgih evroobmočja negativno vplivati na valutne trge v srednji in vzhodni Evropi. Zato se je vrednost zlota od julija do decembra 2011 v primerjavi z evrom zmanjšala za približno 11 %. V začetku leta 2012 je devizni tečaj zlota glede na evro pridobil del izgubljene vrednosti. Med dvoletnim ocenjevalnim obdobjem je zlot izgubil 6,1 % vrednosti v primerjavi z evrom.

Poljska ne izpolnjuje merila glede deviznega tečaja.

Na Poljskem so bile v času zadnje konvergenčne ocene leta 2010 povprečne dolgoročne obrestne mere nad referenčno vrednostjo. Povprečna dolgoročna obrestna mera v letu do marca 2012 je bila 5,8 %, pri čemer je referenčna vrednost 5,8 %. Dolgoročne obrestne mere so se od začetka leta 2010 do septembra leta 2010 znižale z več kot 6 % na manj kot 5,5 %, kar kaže na znatno znižanje domače inflacije. Do začetka leta 2011 so se zaradi postopnega zaostrovanja monetarne politike ponovno zvišale nad 6 %. Dolgoročne obrestne mere so zaradi večjega zaupanja vlagateljev v državo do sredine leta 2011 ponovno padle pod 6 %, v začetku leta 2012 pa pod 5,5 %.

Poljska izpolnjuje merilo konvergence dolgoročnih obrestnih mer.

Preverili so se tudi dodatni dejavniki, vključno z gibanjem plačilne bilance ter združevanjem trga proizvodov in finančnega trga. Za zunanji saldo Poljske je bil še vedno značilen primanjkljaj, ki pa se je leta 2009 znatno zmanjšal. Čeprav se je v letu 2010 nekoliko povečal zaradi večjega primanjkljaja tekočega računa, se je leta 2011 ponovno zmanjšal, ker se je zaradi hitro rastočega presežka na kapitalskem računu, ki je bil posledica večje stopnje črpanja sredstev EU, dodatno poslabšal saldo tekočega računa. Neto prilivi neposrednih tujih naložb so se v letu 2010 znatno zmanjšali, predvsem zaradi manjših neposrednih naložb na Poljskem, nato pa so se leta 2011 ponovno zvišali, pri čemer so zajemali približno 40 % primanjkljaja tekočega računa. Poljsko gospodarstvo je dobro vključeno v gospodarstvo EU prek trgovine in povezav z neposrednimi tujimi naložbami. Izbrani kazalniki v zvezi s poslovnim okoljem kažejo, da je stanje na Poljskem slabše od povprečja v državah

članicah evroobmočja. Poljski finančni sektor je dobro vključen v finančni sistem EU, kar dokazuje velik delež bank v tuji lasti.

Komisija glede na svojo oceno združljivosti pravnih predpisov in izpolnjevanja konvergenčnih meril ter ob upoštevanju dodatnih dejavnikov meni, da Poljska ne izpolnjuje pogojev za prevzem evra.

8. ROMUNIJA

Zakonodaja v Romuniji, zlasti zakon o romunski centralni banki (Banca Naţională a României, v nadaljnjem besedilu: BNR), **ni v celoti združljiva** z obveznostjo skladnosti iz člena 131 PDEU. Nezdružljivosti zadevajo neodvisnost centralne banke, prepoved denarnega financiranja in vključevanje centralne banke v ESCB ob uvedbi evra. Poleg tega zakon o BNR vsebuje tudi nekaj nepravilnosti v zvezi z neodvisnostjo centralne banke in vključevanjem BNR v ESCB ob uvedbi evra.

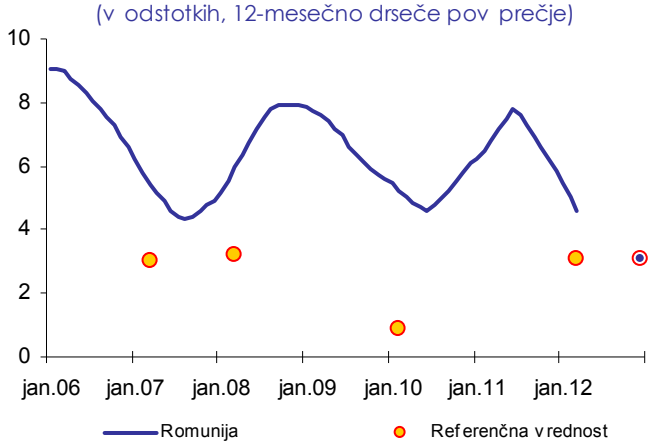
V Romuniji je bila pri vseh konvergenčnih ocenah od pristopa k EU leta 2007 12-mesečna povprečna inflacija nad referenčno vrednostjo. Povprečna stopnja inflacije v Romuniji v 12 mesecih do marca 2012 je bila 4,6 %, kar je precej nad referenčno vrednostjo 3,1 %. Inflacija naj bi se v prihodnjih mesecih približala referenčni vrednosti.

Inflacija v Romuniji je bila v zadnjih letih nestanovitna, v daljših obdobjih pa tudi visoka. Leta 2009 je letna inflacija ostala visoka kljub velikemu upadu gospodarske rasti zaradi povišanja trošarin in trajno visoke inflacije pri storitvah. Inflacija se je v drugi polovici leta 2010 močno zvišala zaradi povišanja standardne stopnje DDV za 5 odstotnih točk. V drugi polovici leta 2011 se je inflacija močno zmanjšala in je povprečno znašala 3,8 %. To je bila med drugim posledica baznega učinka, povezanega z DDV, in znižanja cen hrane zaradi izjemno dobre letine v kmetijstvu.

Inflacija naj bi bila v letih 2012 in 2013 zaradi skromnega domačega povpraševanja in predvidevanja, da se bodo nadzorovane cene nekoliko zvišale, še vedno nižja kot v zadnjih letih. Po napovedi služb Komisije iz pomladi 2012 naj bi bila letna inflacija po HICP leta 2012 v povprečju 3,1 %, leta 2013 pa 3,4 %. Razmeroma nizke cene v Romuniji (približno 56 % povprečja evroobmočja v letu 2010) kažejo na precejšnje možnosti za nadaljnjo dolgoročno konvergenco ravni cen.

Romunija ne izpolnjuje merila glede stabilnosti cen.

Diagram 8a: **Romunija - inflacijsko merilo od leta 2006**
(v odstotkih, 12-mesečno drseče pov prečje)

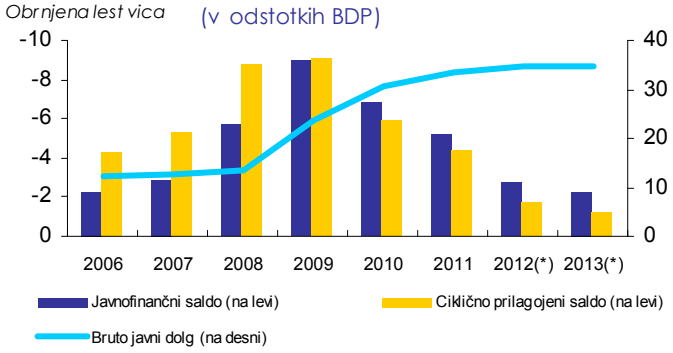

Opomba: piki kažeta pričakovano referenčno vrednost in 12-mesečno povprečje inflacije v državi decembra 2012.
Vira: Eurostat, napoved služb Komisije iz pomladi 2012.

Svet je za Romunijo ugotovil obstoj čezmernega primanjkljaja (odločba Sveta z dne 7. julija 2009)[17]. Februarja 2010 je Romuniji priporočil, naj čezmerni primanjkljaj odpravi do leta 2012. Javnofinančni primanjkljaj v Romuniji je bil najvišji leta 2009, ko je znašal 9,0 % BDP, vendar se je zaradi prizadevanj za fiskalno konsolidacijo leta 2010 znižal na 6,8 % BDP, leta 2011 pa na 5,2 % BDP. Po napovedi služb Komisije iz pomladi 2012, ki temelji na predpostavki, da bo politika ostala nespremenjena, bo razmerje med primanjkljajem in BDP leta 2012 znašalo 2,8 %, leta 2013 pa 2,2 %, medtem ko naj bi se javnofinančni dolg v letih 2012 in 2013 stabiliziral na ravni 34,6 % BDP.

Romunija ne izpolnjuje merila glede javnih financ.

Diagram 8b: **Romunija - javnofinančni saldo in javni dolg**
Obrnjena lestvica (v odstotkih BDP)

(*) Napoved služb Komisije iz pomladi 2012.
Vir: Eurostat, službe Komisije.

Romunski lev ni vključen v MDT II. Romunija izvaja režim drsečega deviznega tečaja. Razpon nihanja nominalnega deviznega tečaja leva glede na evro je bil v letih pred krizo zelo velik. Jeseni leta 2008, tj. v času krepitve svetovne finančne krize in velikih domačih makroekonomskih neravnovesij, so se pojavili močni pritiski na lev, zaradi katerih je ta valuta izgubljala vrednost. Razlike v kratkoročni obrestni meri glede na evroobmočje so se začele povečevati, ko so se zaradi pomanjkanja

[17] 2009/590/ES (UL L 202, 4.8.2009, str. 48).

likvidnosti zvišale kratkoročne obrestne mere v Romuniji. Po sporazumu, ki je bil sprejet v začetku leta 2009 in na podlagi katerega se je Romuniji odobril usklajen paket mednarodne finančne pomoči, so se pritiski na finančni trg zmanjšali, pri čemer je bil lev v veliki meri stabiliziran glede na evro, in sicer na ravneh, ki so se nato ohranile večji del obdobja od leta 2009 do leta 2011. Devizni tečaj leva glede na evro se je zmanjšal med nenadnimi začasnimi pritiski zaradi izogibanja globalnim tveganjem, med drugim tudi v drugi polovici leta 2011. V začetku leta 2012 je ostal na nekoliko nižji ravni od povprečja v obdobju od leta 2009 do leta 2011. V dveh letih pred to oceno je lev glede na evro izgubil 6,4 % vrednosti.

Romunija ne izpolnjuje merila glede deviznega tečaja.

Povprečne dolgoročne obrestne mere v Romuniji pri vseh konvergenčnih ocenah od pristopa k EU so bile nad referenčno vrednostjo. Povprečna dolgoročna obrestna mera v Romuniji v letu do marca 2012 je bila 7,3 %, kar je nad referenčno vrednostjo 5,8 %. Razlike glede na evroobmočje so bile največje med svetovno finančno krizo sredi leta 2009. Dolgoročne obrestne mere v Romuniji so se konec leta 2009 močno znižale in so večino obdobja od leta 2010 do leta 2011 ostale nekoliko nad 7 %, nato pa so v začetku leta 2012 ponovno padle. To zmanjšanje je bilo med drugim posledica prilagoditev navzdol v zvezi s pričakovanim gibanjem medbančnih obresti ter velikega povpraševanja po državnih obveznicah zaradi prizadevanj za konsolidacijo.

Romunija ne izpolnjuje merila glede konvergence dolgoročnih obrestnih mer.

Poleg tega so se preučili dodatni dejavniki, vključno z razvojem plačilne bilance ter združevanjem trga proizvodov in finančnega trga. Zunanji saldo Romunije (tj. tekoči in kapitalski račun skupaj) se je med svetovno krizo močno izboljšal. Zunanji primanjkljaj se je z najvišjih vrednosti leta 2007, ko je znašal okrog 13 %, v obdobju od leta 2009 do leta 2011 znižal na povprečno približno 4 % BDP. Zmanjševanje zunanjega primanjkljaja v zadnjih treh letih je bilo zlasti posledica znatno nižjega primanjkljaja v trgovanju z blagom zaradi velikega zmanjšanja uvoza, ki je posledica upada domačega povpraševanja. Romunija od leta 2009 prejema mednarodno finančno pomoč. Spomladi leta 2011 je bil po uspešnem zaključku prvega programa plačilnobilančne pomoči Romuniji na voljo preventivni program EU-MDS (ki je na voljo do začetka leta 2013) v skupni višini približno 5 milijard EUR. Do zdaj se še niso zahtevala nobena finančna sredstva iz programa. Pritiski glede zunanjega financiranja so se v obdobju 2010–2011 močno zmanjšali zaradi velikega izboljšanja zunanjega salda, izplačil mednarodne finančne pomoči in večje svetovne pripravljenosti za tveganje.

Romunsko gospodarstvo je dobro vključeno v gospodarstvo EU prek trgovine in povezav z neposrednimi tujimi naložbami. Izbrani kazalniki v zvezi s poslovnim okoljem kažejo, da je stanje v Romuniji slabše od povprečja v državah članicah evroobmočja. Domači finančni sektor je zelo vključen v finančni sistem EU, predvsem zaradi visoke ravni tujega lastništva finančnih posrednikov[18].

[18] Ker je Romunija država članica, ki je vključena v program plačilnobilančne pomoči EU-MDS, in da bi se preprečilo podvajanje nadzornih postopkov, ta država leta 2012 ni bila pregledana v okviru postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji. Zato ni bila zajeta v poročilo o mehanizmu opozarjanja in poglobljene preglede.

Komisija glede na svojo oceno združljivosti pravnih predpisov in izpolnjevanja konvergenčnih meril ter ob upoštevanju dodatnih dejavnikov meni, da Romunija ne izpolnjuje pogojev za prevzem evra.

9. ŠVEDSKA

Zakonodaja na Švedskem, zlasti zakon o švedski nacionalni banki (Sveriges Riksbank), vladni instrument in zakon o politiki deviznega tečaja, **ni v celoti združljiva** z obveznostmi skladnosti iz člena 131 PDEU. Nezdružljivosti in nepravilnosti zadevajo neodvisnost centralne banke, prepoved denarnega financiranja in vključevanje centralne banke v ESCB ob uvedbi evra.

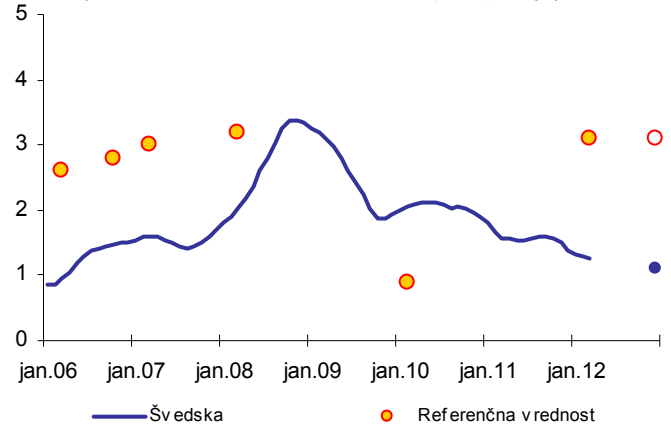
Na Švedskem je bila v času zadnje konvergenčne ocene leta 2010 12-mesečna povprečna inflacija nad referenčno vrednostjo. Od takrat se je inflacija postopno zmanjševala. Povprečna stopnja inflacije na Švedskem v 12 mesecih do marca 2012 je bila 1,3 %, kar je precej pod referenčno vrednostjo 3,1 %, pri čemer bo tudi v prihodnjih mesecih verjetno ostala precej pod njo.

Potem ko je inflacija po HICP leta 2008 povprečno znašala 3,4 %, je v naslednjih letih ostala pod 2 %, ker je močnejša krona skupaj z omejenimi stroški dela na enoto zavirala pritiske na inflacijo. Inflacija je v drugi polovici leta 2010 začasno poskočila zaradi višjih stroškov energije, vendar se je nato leta 2011 ponovno znižala. V letu 2011 je inflacija v povprečju znašala 1,4 %.

Po napovedi služb Komisije iz pomladi 2012 naj bi inflacija v letih 2012 in 2013 ostala zmerna, pri čemer naj bi v povprečju znašala približno 1,1 % oziroma 1,5 %, ker naj bi po pričakovanjih majhno domače povpraševanje in obsežne rezerve omejili inflacijski učinek višjih stroškov dela na enoto.

Švedska izpolnjuje merilo glede stabilnosti cen.

Diagram 9a: **Švedska - inflacijsko merilo od leta 2006**
(v odstotkih, 12-mesečno drseče povprečje)

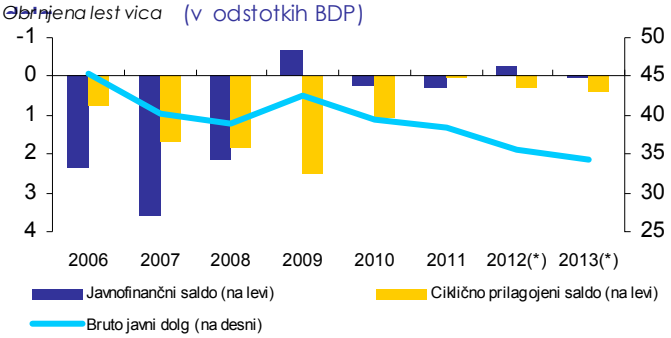
Opomba: piki kažeta pričakovano referenčno vrednost in 12-mesečno povprečno inflacijo v državi decembra 2012.
Vira: Eurostat, napoved služb Komisije iz pomladi 2012.

Svet za Švedsko ni ugotovil čezmernega primanjkljaja. Švedske javne finance so bile ob začetku svetovne finančne krize stabilne, pri čemer je splošni javnofinančni presežek leta 2007 znašal 3,6 %, leta 2008 pa 2,2 %. Saldo se je leta 2009 za kratek

čas spremenil v primanjkljaj v višini 0,7 %. Po začetku gospodarskega okrevanja se je saldo leta 2010 ponovno spremenil v rahel presežek v višini 0,3 %, pri čemer je leta 2011 ostal na tej ravni. Po napovedi služb Komisije iz pomladi 2012 bo javnofinančni primanjkljaj leta 2012 znašal 0,3 %, nato pa se bo javnofinančni saldo leta 2013 ponovno spremenil v presežek v višini 0,1 %, če bo politika ostala nespremenjena. Delež bruto javnega dolga je bil v letu 2011 38,4 % BDP in naj bi se po napovedih še naprej zmanjševal, pri čemer naj bi v letu 2013 znašal 34,2 % BDP.

Švedska izpolnjuje merilo glede javnih financ.

Diagram 9b: **Švedska - javnofinančni saldo in javni dolg** (v odstotkih BDP)

(*) Napoved služb Komisije iz pomladi 2012.

Vir: Eurostat, službe Komisije.

Švedska krona ni vključena v MDT II. Švedska je izvajala režim drsečega deviznega tečaja in ciljne inflacije od začetka devetdesetih let 20. stoletja. Krona je med finančno krizo leta 2008 hitro izgubljala vrednost, ko so se vlagatelji začeli bolj izogibati tveganjem, vendar je izgubljeno vrednost nato hitro spet pridobila. Krona je od marca 2009 do februarja 2011 pridobila približno 20 % vrednosti glede na evro. Potem ko je krona v prvi polovici leta 2011 izgubila del vrednosti, se je v veliki meri stabilizirala, nato pa se je konec leta 2011 okrepila, ko so trdne švedske javne finance spodbudile priliv varnih naložb (*safe-haven flows*) v krono. Med dvoletnim ocenjevalnim obdobjem je krona v primerjavi z evrom pridobila 7,7 % vrednosti.

Švedska ne izpolnjuje merila glede deviznega tečaja.

Povprečna dolgoročna obrestna mera na Švedskem v letu do marca 2012 je bila 2,2 %, kar je precej pod referenčno vrednostjo 5,8 %. Povprečne dolgoročne obrestne mere na Švedskem so pod referenčno vrednostjo od pristopa k EU leta 1995. Švedske dolgoročne obrestne mere so se v zadnjih letih gibale v skladu z najnižjimi dolgoročnimi donosi v državah EU.

Švedska izpolnjuje merilo glede konvergence dolgoročnih obrestnih mer.

Poleg tega so se preučili dodatni dejavniki, vključno z razvojem plačilne bilance ter združevanjem trga proizvodov in finančnega trga. Švedski zunanji račun beleži presežke od sredine devetdesetih let 20. stoletja zaradi visokih ravni neto izvoza blaga in v zadnjem času tudi storitev. Presežek zunanjega računa se je povečal s približno 4 % BDP na začetku tega stoletja na približno 7–8 % od leta 2004. Švedsko gospodarstvo je dobro vključeno v gospodarstvo EU prek močne trgovine in povezav z neposrednimi tujimi naložbami. Izbrani kazalniki v zvezi s poslovnim okoljem

kažejo, da je stanje na Švedskem veliko boljše od povprečja v državah članicah evroobmočja, zlasti zaradi visoke ravni tehnoloških novosti, inovacij, dostopa do interneta, višje izobrazbe ter kakovosti javnih in zasebnih institucij. Domači finančni sektor je dobro vključen v finančni sektor EU ter je posebej dobro povezan z drugimi nordijskimi in baltskimi državami. Švedski finančni sektor je glede velikosti in strokovnosti dobro razvit ter ustreza naprednemu položaju gospodarskega razvoja v državi. Vendar so se na Švedskem cene nepremičnin v zadnjih nekaj letih močno zvišale in se šele pred kratkim začele stabilizirati. V skladu s sklepom iz poročila o mehanizmu opozarjanja, sprejetem februarja 2012, je bil glede Švedske izveden poglobljen pregled v okviru postopka v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem.

Komisija glede na svojo oceno združljivosti pravnih predpisov in izpolnjevanja konvergenčnih meril ter ob upoštevanju dodatnih dejavnikov meni, da Švedska ne izpolnjuje pogojev za prevzem evra.